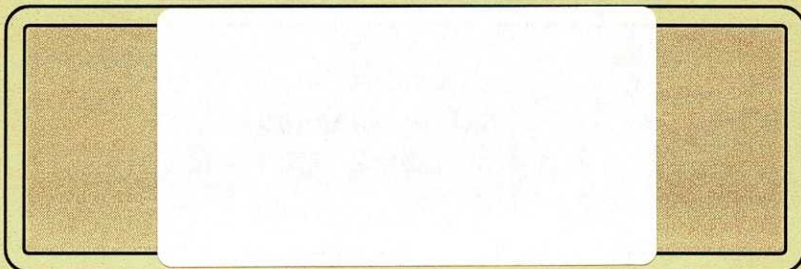

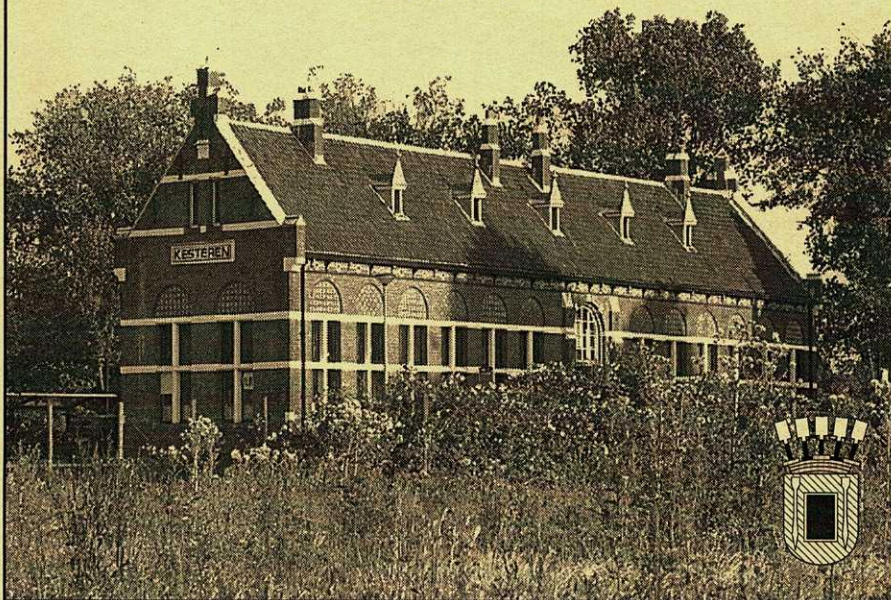
NIEUWSBRIEF

21e JAARGANG NR.3, AUGUSTUS 2003 – ISSN 1384-9034

Historische Kring Kesteren en Omstreken Arend Datema Instituut

Andelst - Avezaath - Dodewaard - Driel - Echteld - Eck en Wiel - Hemmen
Herveld - Heteren - Ingen - Kesteren - Lienden - Maurik - Ochten - Ommeren
Opheusden - Randwijk - Ravenswaaij - Rijswijk - Valburg - IJzendoorn
Zetten - Zoelen

Historische Kring Kesteren en Omstreken

Bestuurssamenstelling

Voorzitter:

F.Schuurman
Mauritslaan 10
6669 AX Dodewaard (0488) 41 30 31
folkertschuurman@wanadoo.nl

Secretaris:

D.J.Honders
Mauritslaan 10
6669 AX Dodewaard (0488) 41 30 31
E-mail: jokehonders@wanadoo.nl

Penningmeester:

H.C.Moorrees
Narcissenstraat 8
6666 BA Heteren (026) 472 21 63

2e Penningmeester:

H.J.Gerritsen
Kastanjelaan 11
6666 AB Heteren (026) 472 24 52

Leden:

Chr. de Bont
Molenstraat 33
3911 KK Rhenen (0317) 61 37 26
E-mail:
C.H.M.deBont@Alterra.wag-ur.nl

J. van den Hatert
Stationsweg 7
4054 HA Echteld (0344) 64 13 11

J. van Ingen
Vispad 2
4043 JN Opheusden (0488) 44 17 41
E-mail: Kobus-van.Ingen
@emersonprocess.com

A.J.P.Bosch
Sadatstraat 12
6671 GB Zetten (0488) 45 34 64
Juup.Bosch@Planet.nl

Stichting Arend Datema Instituut

Bestuurssamenstelling

Voorzitter/directeur:

F.Nieuwenhof
Achterstraat 12
6721 VM Bennekom (0318) 41 51 66
E-mail: f.f.j.nieuwenhof@freeler.nl

Penningmeester:

J. de Vries
Graaf Bentincklaan 18
6712 GT Ede (0318) 61 14 85
E-mail: Johan.de.Vries@nizo.nl

Secretaris:

D.J.Honders
Mauritslaan 10
6669 AX Dodewaard (0488) 41 30 31
E-mail: jokehonders@wanadoo.nl

© Historische Kring Kesteren en Omstreken

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Kring Kesteren en Omstreken.

Colofon

Nieuwsbrief

Gezamenlijke uitgave van de
Historische Kring Kesteren en
Omstreken en het
Arend Datema Instituut

Redactie:

D. J. Honders, J. van Ingen,
P. Kegelaar en F. Schuurman.

Redactieadres:

Arend Datema Instituut,
Postbus 62, 4040 DB Kesteren
t.a.v. Redactie Nieuwsbrief

Bezoekadres:

Historische Kring Kesteren &
Omstr./ Arend Datema Instituut
Stationsstraat 40-42
4041 CJ Kesteren
Telefoon: (0488) 48 22 05

Openingstijden

Woensdagmiddag: 14.00 - 17.00 uur
Woensdagavond: 19.00 - 21.00 uur
Donderdagochtend: 10.00 - 12.00 uur
Of op afspraak.

Betalingen

Contributie € 15,-/jaar
Historische Kring Kesteren & Omstr.
Giro 3725054 / Bank 3319 57 183

Arend Datema Instituut:
Giro 777704 / Bank 3319 74 606

Internet: www.aic-betuwe.nl
E-mail: info@aic-betuwe.nl

Inhoud

Van de voorzitter	5
Lezingen	7-9
De Keizer zonder kleren	9
Werkgroep Zetten	11
Briefhoofd	11
Tabula Batavorum: Terugblik IV ..	13
Boekrecentie: Joods Wageningen.	15
Excursie 2003	17
Spotnamen	19-23
Cursus Oud-Schrift	23
Kwartierstaat Peter Kegelaar ...	24-25
Uit de oude doos	27-37
Tekening Lienden	37
Arend Datema Instituut	39-41
Reg. Archief Rivierenland	42-44
Historische foto's	45
Column Hannes	46
Korte berichten	46

Agenda

september

Maandag 8 september

Joh. Hof Kesteren, lezing. 20.00 uur.

oktober

Maandag 13 oktober

Joh. Hof Kesteren, lezing. 20.00 uur

Dinsdag 21 oktober

Werkgroep Zetten, lezing
Wapen van Andelst, 20.00 uur

november

Maandag 10 november

Joh. Hof Kesteren, lezing. 20.00 uur.

Dinsdag 18 november

Werkgroep Zetten, lezing
Wanmolen Zetten, 20.00 uur

Lid NEVAP

VAN GENT TIEL
SYSTEEMPLAFONDS EN WANDEN

Levering en
montage van
systeemplafonds
en wanden

Bezoek onze showroom
met meer dan
50 plafonds

Voor meer informatie:
Gijsbert Stoutweg 11
(Industrieterrein
Latenstein)
TIEL

Tel. (0344) 62 02 22
Fax (0344) 62 26 24

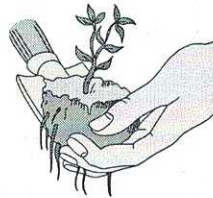
**'n Goed boek
haal je bij
'n goede zaak**

Gespecialiseerde
boek- en kantoorvakhandel

Hoofdstraat 84
6671 CC Zetten
Telefoon: (0488) 45 13 60

ZAAD- EN PLANTENHANDEL
Firma
S.A.H. van Binsbergen & Zn.
Broekdijk 31a 4041 CT Kesteren
(0488) 48 13 43

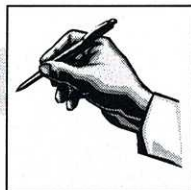

Uw adres voor:

- Tuinbloemen, landbouwzaden en bestrijdingsmiddelen;
- Alle soorten poot aardappelen, planten en meststoffen.

Van de voorzitter

Folkert Schuurman

De vakantie voorbij

De vakantie zit er weer op, zodat we het winterseizoen weer fris kunnen aanvangen.

Het afgelopen halfjaar is niet zonder problemen verlopen. Verschillende medewerkers hebben getobt met hun gezondheid, waardoor een aantal zaken minder vlot zijn verlopen, speciaal ten aanzien van de openstelling van het Arend Datema Instituut. Andere mensen hebben een extra beentje voor moeten zetten om op de normale uren open te zijn voor bezoekers. Een woord van dank voor de extra inzet is hier zeker op zijn plaats. Gelukkig is iedereen weer herstellende, zodat we de normale gang van zaken weer kunnen opnemen.

ACTIVITEITEN

Aan de lijst met activiteiten genoemd in de vorige Nieuwsbrief is niets toegevoegd. Alles is op de rails gezet, zodat het wachten is op de afronding.

SCHENKING

Van de heer Florijp uit Lisse ontvingen wij een welkome aanvulling op onze genealogische bronnenverzameling, en wel de transcripties van de Gelderse Huwelijken van Elst. De gegevens zijn zowel op de computer als in hardcopy beschikbaar op onze studiezaal. Hartelijk dank voor deze schenking!

NIEUWSBRIEF

In deze Nieuwsbrief verder de aankondigingen van de lezingen, van de najaarsexcursie en de cursus Oud-Schrift. We hopen voor alle activiteiten weer op de gebruikelijke grote belangstelling. Vooral de excursie is van belang omdat we alleen een bus konden krijgen voor 50 personen. Snelle aanmelding is derhalve gewenst als u een plaatsje wilt veroveren. ■

Najaarsschoonmaak

Wie komt ons helpen met het schoonmaken van ons gebouw op zaterdag 1 november? We kunnen vele handen gebruiken. Geeft u op bij de heer W. v. d. Bosch, telefoon (0488) 44 17 21. Voor broodjes wordt gezorgd.

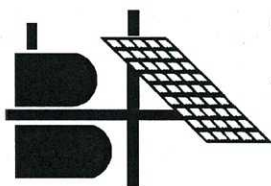

Fa. GEBR. SPAAN

Landbouwmechanisatiebedrijf
Ook voor reparatie van uw machines

Nedereindsestraat 37 – Kesteren – (0488) 48 12 21

**AANNEMERSBEDRIJF
EN
VASTGOEDADVISEUR**

J.H. HENDRIKSEN

Nieuwbouw - verbouw - restauratie

Brederode 46
6669 SL Dodewaard
Tel.: (0488) 41 26 65
Fax: (0488) 41 28 04

Werkplaats:
Houtmanskampweg 1a
Dodewaard

Nederlands Verbond van Ondernemers
in de Bouwnijverheid

Tot uw dienst!

Joop van Mourik Makelaardij o.g. BV

Wij verzorgen voor u:

- aankopen o.g.
- verkopen o.g.
- taxaties
- hypotheken
- gratis berekening maandlasten
- financiële adviezen

Zoekt u ergens een woning?

Laat het ons weten!
Bel ons op of stap vrijblijvend
bij ons binnen.

Makelaardij o.g. Joop van Mourik B.V.

Lienden, Oudesmidsestraat 12
Tel. (0344) 60 24 00

Opheusden, Dorpsstraat 9a
Tel. (0488) 44 29 06

Lezingen

Peter Kegelaar

'Johanna's Hof' te Kesteren,
Nedereindsestraat 27, Tel. (0488) 48 15 27

Maandag 8 SEPTEMBER
20.00 uur
Zalencentrum 'Johanna's Hof'

F. Hoogveld/E. Reijers
Oude boerderijen in de Betuwe

Het jaar 2003 is uitgeroepen tot 'Het Jaar van de Boerderij'. Er wordt landelijk extra aandacht geschonken aan de oude boerderijen die ons land nog telt, vooral met het doel om ze te behouden.

Als er weer een oude boerderij wordt afgebroken dan roept dit ook bij een deel van de bevolking vaak heftige reacties op. Toch, regelmatig verdwijnt er een. Het is niet altijd gemakkelijk er een goede bestemming voor te vinden: woonhuis, restaurant, sauna, kantoorgebouw, zorgboerderij?

Deze avond zetten wij de boerderij als monument extra in de schijnwerpers. De typische Betuwse boerderij kent veel varianten: van het simpele kleine hallehuis met zijn strooien dak via het grotere dwarshuis tot de kapitale herenhuis-boerderij met zijn schurencomplex.

Voor de pauze wordt aan de hand van afbeeldingen de ontwikkeling in de tijd vertoond en iets verteld over de kenmerken van deze huizen, over enkele bouwkundige details en de ouderdomsbepaling.

Na de pauze komt de heer E. Reijers bestuurslid van de GLTO en een

van de laatste veeboeren uit Opheusen een en ander vertellen over het boeren leven.

De lezing voor de pauze wordt gegeven door Frits Hoogveld, lid van de Monumenten-Commissie van de gemeente Overbetuwe. ■

Maandag 13 OKTOBER
20.00 uur
Zalencentrum 'Johanna's Hof'

dhr. S. van Dorst
Brabantse landbouw in de 20e eeuw

De heer van Dorst is geboren en getogen op een boerderij in Haren. Opgegroeid in een gezin van tien kinderen. Hij is nu huisarts te Oss.

De belangstelling voor het agrarische is gebleven. Hij heeft een grote verzameling boeken, foto's, dia's en miniaturen over dit onderwerp.

Hij laat aan de hand van 100 dia's zien hoe het boerenleven veranderde in een eeuw. We volgen vier generaties van een boerenfamilie, de ontwikkeling van de mechanisatie (van zelfbinder tot maaidorser). De varkensboerderij, de huisslacting, de rol van de boerin, de melkveehouderij (van het melken met de hand tot de melkrobot). Er worden deze avond jeugdherinneringen opgehaald. ■

Fietsenspecialzaak

**én
Total
tankstation**

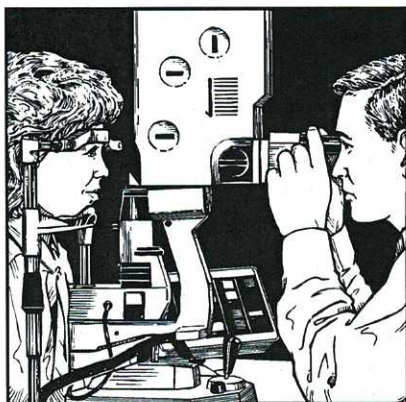
**Arie de Bruijn
Dalwagen 16
DODEWAARD
(0488) 41 13 16**

VAN BREDA

Schoenen
Lederwaren
Sportartikelen
Schoenreparaties
Sleutels

**OCHTEN
Molendam 39
Tel. (0344) 64 12 82**

REUGEBRINK
opticiens

Hoofdstraat 15 Zetten
Telefoon (0488) 45 45 08

**'t Veerhuis
Opheusden**

**Ouderwets gezellig uit voor
een drankje. Vraag naar de
mogelijkheden.**

**Veerweg 1
4043 JV Opheusden
Tel. (0488) 44 12 07**

Maandag 10 NOVEMBER
20.00 uur
Zalencentrum 'Johanna's Hof'

Dhr. W. Rip
Van tabaksblad tot sigaar

Spreker was werkzaam van 1958 tot 1997 bij Schimmelpenninck en heeft alles meegemaakt en uitgeoefend in het bedrijf en directie.

Het zal gaan over het ontstaan van de Schimmelpenninck sigarenfabrieken en vooral over de omstandigheden en de betrokken mensen en over

de afstamming van de families Geurts en Van Schuppen, de oprichters van de fabrieken. De spreker zal ook een en ander vertellen over de filialen in de Betuwe en het personeel.

Verder zal hij ingaan over de oorsprong van het sigaren roken en hoe de sigaar in elkaar steekt.

Ook komt aan bod de tabaksteelt in Nederland, in de Betuwe o.a. waar hij nog veel mee te maken heeft gehad. Er zullen deze avond ook enkele tabaks- en rookmonsters getoond worden, tevens geeft hij enkele praktische tips voor het roken van sigaren. ■

De Keizer zonder kleren

*Voor alle Betuwse genealogen die net als ik met hun kwartierstaat terugkunnen tot Karel de Grote, hier een foto uit de Dom van Aken. In de prachtig bewerkte schrijn wordt het schedeldak van de keizer bewaard. Mijn aanknopingspunten zijn: Agnes en Gijsbert van Essevelt via Honders, de Jongh, Rijnberk, Verbrugh en Van Kouteren. (J.H.)
(zie: De Gelderse Leeuw. Jubileumboek. Arnhem, 1992, blz.44)*

MEUBELBEKLEDERIJ VAN LEDDEN

*Het adres voor
vakkundig bekleden
van uw meubelen*

- grote collectie stoffen
- prima afwerking
- vooraf prijsopgave
- ook voor doe-het-zelvers

Dorpsstraat 22
4031 ME INGEN
Tel. (0344) 60 27 92

*Ambiance
à la carte restaurant.
Voor uw zakelijke
en familiegelegenheden.*

Fam. Jansen-de Ruijter
Tielsestraat 190 – Andelst
Telefoon: (0488) 45 16 88

STERK

OP HET GEBIED VAN

HET PRETTIGE AROMA VAN
HET GEBIED VAN
AUTOMATISEREN

**computers
netwerken
software
trainingen
support**

Automatiseren is maatwerk, vandaar dat we in een persoonlijk gesprek gaarne bereid zijn om de werkwijze van Bunt Automatisering toe te lichten. Samen met u kunnen we dan bekijken wat we voor elkaar kunnen betekenen.

BUNT
AUTOMATISERING

**Bunt
Automatisering BV**
Broekdijk 26
4041 CV Kesteren
tel: 0488-483669
fax: 0488-483772

Werkgroep Zetten

B.T. Hoff-Velde

WG
Zetten

Lezingen

De Werkgroep Zetten gaat dit seizoen van start op dinsdag 21-10-2003 in het Wapen van Andelst met de lezing van de heer P. W. van de Broeke met als onderwerp 'Van zee naar Zevenaar'. Dit gaat over de winning, het gebruik en de route van zout in onze streek in het verleden.

Op dinsdag 18-11-2003 geeft de heer F. Hoogevelde in de Wanmolen te Zetten een lezing over 'Oude boerderijen in de gemeente Overbetuwe'. Dit in het kader van het Jaar van de Boerderij in Nederland.

De eerste lezing in 2004 wordt gehouden in het Wapen van Andelst op dinsdag 20-1-2004 en heeft als onderwerp 'Gelderse Bouwfragmenten'. Dhr. W. H. Cambier van Nooten, oud-beheerder van de Gelderse bouwfragmenten gevestigd in de Mellard te Valburg, weet bijzonder veel over de herkomst en hergebruik van Gelderse gebouwen en vertelt daar het een en ander over. ■

Briefhoofd

Redactie

RENTMEESTERSKANTOOR VAN LYNDEN

Dorpsstraat 1
6672 LC Hemmen

Postbus 24
6670 AA
Zetten

Tel. (0488) 45 13 12
Fax. (0488) 45 26 21
E-mail: fvlynden@wxs.nl

- Beheer en taxaties
- Onteigening en planschade
- Grond en pachtzaken
- Schaderegelingen

MARK VAN WAMEL

**INTERIEURBOUW
SCHEEPSBETIMMERING**

Houtmanskampweg 9
6669 MZ Dodewaard
Tel. (0488) 48 22 48
Fax (0488) 41 20 81
Mobiel (06) 53 38 82 74
E-mail: info@vanwamel.com
Internet: www.vanwamel.com

*Toeleverancier
voor de jachtbouw*

Bezoek onze website: www.hommersom.com
l. a. hommersom
hypotheek

onze visie:
en uw voordeel!

Wij luisteren eerst!

Vervolgens zetten wij
met u alles op een rij!

De beste optie
is helder en
blinkt uit!

Tot slot, wij zijn en
blijven onafhankelijk.

Burg. Loderstraat 15, 4043 KL Opheusden
Tel (0488) 44 21 44

Gebr. Van Doorn MOTOREN

Keuze uit ± 100 motoren

Motoren en bromfietsen:

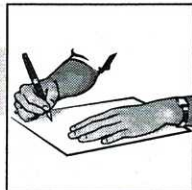
Honda / Suzuki / Kawasaki / Yamaha
en andere merken

Inruil en financiering mogelijk
Nedereindsestraat 25 Kesteren

Tel. (0488) 48 12 00

Tabula Batavorum

Kobus van Ingen

Terugblik IV:

Betuwse kastelen onder het maaiveld

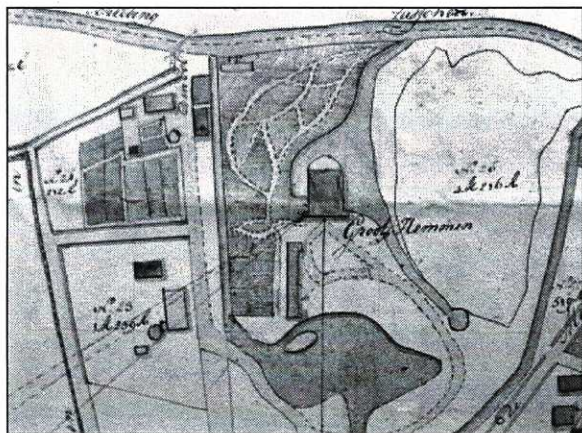
Als ik dit schrijf zijn we als redactie nog razend druk met het redigeren van de binnengekomen artikelen en het kiezen van de passende illustraties. Het aantal artikelen is werkelijk boven verwachting; op dit moment is het zelfs moeilijk om een inschatting te maken van het uiteindelijke aantal bladzijden van het boek. Het ziet er naar uit dat we de 250 passeren!

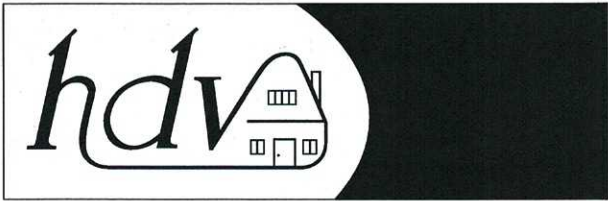
Voor ons als *Historische Kring Kesteren* is het verheugend te weten dat nagenoeg alle kastelen en adellijke huizen in ons werkgebied worden beschreven. Het merendeel van de artikelen beschrijft de geschiedenis van de kastelen met allerlei nieuw ingebrachte informatie. Veel aandacht wordt besteed aan de huidige situatie ter plaatse. Het kastelenarchief van het Arend Datema Instituut heeft de auteurs behoorlijk op het spoor gezet. Uit veel dossiers zijn aantekeningen gemaakt en in een aantal gevallen zijn ze aan de auteurs uitgeleend.

Ter illustratie van artikelen zijn veel verpondingskaarten uit de periode 1809-1810 bij het RA in Arnhem gefotografeerd. Fraaie voorbeelden hiervan zijn onder andere het huis Soelen

en het huis Hemmen. Er werken ongeveer 25 auteurs aan het boek en er worden rond de 65 Betuwse kastelen in het boek beschreven. Sommige objecten worden in een apart hoofdstuk behandeld, terwijl voor een aantal dorpen alle kastelen in een hoofdstuk zijn gebundeld.

We streven ernaar het geheel op een kaart samen te vatten waardoor de ligging van de voormalige kastelen nog duidelijker wordt. De redactie van deze uitgave is in handen van Chris de Bont, René Hartman en ondergetekende. In principe zal het boek medio november klaar zijn en daarna zo snel mogelijk naar de leden worden gezonden. Maar voor het zover is gaat er nog heel wat water door de Waal... ■

H.D. Verwoert en Zn.

Complete Woninginrichting

Dalwagenseweg 43 • 4043 MT Opheusden
tel.: 0488-441351 • fax: 0488-442751

van Dam

sfeervol wonen en slapen

Rijnbandijk 16
4043 JL Opheusden
Telefoon (0488) 44 12 98

Foto van Beek
Dodewaard
tel: 0488 - 412212
e-mail: info@fotovanbeek.nl

Ook exclusieve albums van bv:

- * plaatstaal
- * aluminium
- * hout met leer
- * glas met aluminium
- * plexiglas

Digitale bewerkingen mogelijk.
Vraag naar de verschillende mogelijkheden!

*Jullie mooiste dag verdient
the finishing touch*

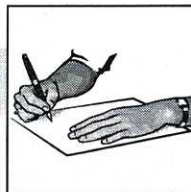
**Bekijk de voorbeelden en
bespreek jullie wensen**

Reserveer tijdig!!!

Bezoek ons ook op internet
www.fotovanbeek.nl

Boekrecentie

Kobus van Ingen

Een eerlijke plaats

Memorboek van Joods Wageningen en omgeving

Van de auteur, de heer A. G. Steenbergen uit Wageningen, kreeg de redactie zijn boekje *Een eerlijke plaats, memorboek van joods Wageningen en omgeving*, toegezonden. Dit boekje is in 2002 uitgegeven door de Stichting 'Joods gedenkteken' te Wageningen. Het telt circa 120 bladzijden tekst en beschrijft het leven en werken van de joodse gemeenschap in Wageningen en de directe omgeving zoals Rhenen, Veenendaal en Zetten.

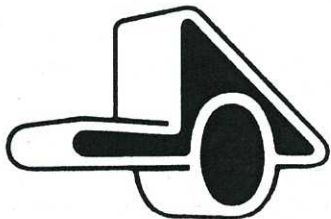
Het boek bestaat uit zes hoofdstukken en begint met de beschrijving van de 16e eeuwse situatie. In het boek wordt vooral aandacht geschonken aan de beroepen en de sociale verhoudingen binnen de joodse gemeenschap. Het boek is vooral leerzaam als kennis wordt genomen van de familieverbanden, de woonomstandigheden en de joodse gebruiken.

Over het jodendom bestaan nog steeds veel vooroordelen en misvattingen. Juist dit boekje verschaft hierin de nodige duidelijkheid. Veel aandacht wordt geschonken aan de jodenvervolgung. Per dorp wordt een opsomming gegeven van de gedeporkeerden en voor zover het te achterhalen was uitsluitel over het lot van de slachtoffers. Tenslotte zij nog vermeld dat in het boek is opgenomen een uitgebreide lijst van Hebreeuwse en Nederlands-Jidische woorden.

Het boekje is onder andere te koop bij boekhandel BOS te Zetten en boekhandel Kniphorst te Wageningen. De verkoopprijs bedraagt € 19. Toezending is ook mogelijk. Het is te bestellen bij dhr. A. G. van Steenbergen, Otto van Gelreweg 28 6703 AE te Wageningen. Bij toezending zal € 2,25 in rekening worden gebracht. ■

**CARROSSERIEFABRIEK
WILLEMSSEN BV**

KESTEREN

**Woninginrichting
Textielhandel**

P.J. VAN DAM

**Kalkestraat 8
Dodewaard
Tel. (0488) 41 13 13**

**meubelen
tapijten
gordijnen
bedden**

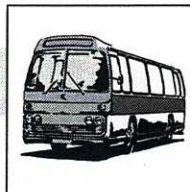

VERBOOM

Hoofdstraat 29 – Kesteren – Tel. (0488) 48 20 01

Excursie 2003

Chris de Bont en Kobus van Ingen

Naar kerken en kastelen in het land van Hertog Jan

Op zaterdag 11 oktober a.s. rijden we weer onze traditionele najaarsexcursie. Dit jaar hebben we gemeend om naar het zuiden te gaan en willen we het gebied rondom Eindhoven gaan bezoeken. Via het oostelijk deel van Brabant, reizen we, via Boxmeer, Helmond en Heeze in de richting van Hilvarenbeek. We komen met name in het gebied ten zuiden van Eindhoven in een landschap met veel middeleeuwse sporen.

Op het moment dat ik dit schrijf hebben we de excursie zelf nog niet gereden maar onze plannen zijn al aardig concreet. We bezien de mogelijkheden om het kasteel van Helmond te bezoeken of, als alternatief, een bezoek aan het kasteel van Heeze. Beide objecten zijn bijzonder en meer dan een bezoek waard.

Kasteel Helmond

Op onze route komen we door fraaie dorpskernen en hier en daar zijn nog fraaie middeleeuwse kerken opengesteld. Een exacte keuze betreffende deze tussenstops maken we nog.

De excursie is dus op zaterdag 11 oktober aanstaande. We vertrekken zoals gewoonlijk 's ochtends om *half negen* vanaf het Arend Datema Instituut te Kesteren en verwachten 's avonds tussen *zes uur* en *half zeven* weer terug te zijn. De kosten van deelname bedragen evenals afgelopen jaar €17,20 per persoon. Zoals gewoonlijk betalen we hieruit de ochtendkoffie, de lunch en de toegangskaartjes voor de te bezoeken musea. Het drankje bij de afsluiting van de excursie is evenals andere jaren voor uw eigen rekening.

Het verschuldigde bedrag van €17,20 dient u over te maken op bankrekening 33.19.57.183 of giro 777704. Opgaven graag telefonisch doorgeven vóór 1 oktober a.s. bij Kobus van Ingen, telef. (0488) 44 17 41. Graag bellen tussen zes en zeven uur 's avonds.

Geef u tijd op! Het aantal plaatsen in de bus is beperkt. Tot ziens op 11 oktober! ■

AREND DATEMA INSTITUUT
*Archief- en informatiecentrum
voor de Betuwe*

TANKSTATION BLANKESTIJN
Kesteren
Telefoon: (0488) 48 20 90

Het adres voor:
Benzine en Diesel
Motorolie
Auto-onderhoudsmiddelen
Wegenkaarten

Openingstijden:
maandag t/m vrijdag 6.00-22.00 uur
zaterdag 7.00-20.00 uur

Grootendorst Banket b.v.

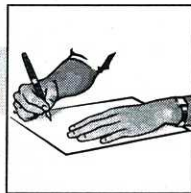

**SPECIALIST IN
ROOMBOTERKOEKJES**

Heuningstraat 23a
4051 CA OCHTEN
Tel. (0344) 64 16 86

Spotnamen

Hans van de Hatert

De inwoners van een dorp benoemd

Een Betuwnaar staat erom bekend dat hij graag plaagt, maar dat hij er slecht tegen kan om zelf geplaagd te worden. Toch moet het plagen opgevat worden als Betuwse humor. Zo hebben veel mensen of families bijen spotnamen. Maar niet alleen worden die gebruikt om een persoon aan te duiden, maar ook dorpen en steden hebben een spotnaam. Hoe zijn die ontstaan?

Neem nu eens de Zoelse Kozakken. In 1813 streek er in dat dorp een honderdtal Kozakken neer. Zij hadden de troepen van Napoleon achterna gezeten. De Kozakken hadden het in Zoelen zo goed maar de zin, dat zij er niet meer weg wilden. Met behulp van de Tielse schutterij hebben de Zoelenaren de Kozakken het dorp uitgejaagd. Sindsdien wordt er nu nog altijd over 'Zoelse Kozakken' gesproken.

De Ingenaren worden in de plaatsen rondom het dorp 'Ingense vreters' genoemd. Dit omdat zij zich altijd zorgen hebben gemaakt over de voeding. Als iemand met vakantie is geweest, wordt er altijd gevraagd: 'Was het goed van eten en drinken?' De Ingenaren namen wraak door de Liendenaren te betitelen met 'Liendense zuipers'. In Lienden staan ze erom bekend dat zij niet in een borrel spugen. Trouwens, wie doet dat in de Betuwe wel?

Tegen een Opheusdenaar wordt gezegd 'Heuzense sloekers'. Als daar het eten was opgediend, werd er naar goed en oud Betuws gebruik, de tijd genomen om voor het eten te bidden. Soms duurde dat gebed zo lang dat het opgediende eten koud begon te worden. Vandaar dat na het gebed, het eten vlug naar binnen werd geslokt.

De Ochtenaren worden ook wel 'Ochtense redders' genoemd. Bij een watersnood hadden zij zich moedig gedragen en verschillende mensen van de verdrinkingsdood gered. Toen er in Gelderland een actie werd gehouden om de ergste nood te ledigen gaven de Ochtenaren slechts een gammal beetje. Door die uit Dodewaard werd de naam van 'redders' daardoor als spotnaam gebruikt. Dat kon Dodewaard doen, want de heer van Hemmen had alleen driemaal zoveel gegeven dan wat men in Ochten had opgehaald.

Die van Echteld worden uitgemakt voor 'Echteldse stroboeren'. Dit omdat er zoveel koeien rond liepen met van die hoge kromme rugen. Dat kwam omdat de dieren veel te veel stro kregen bij het voeren.

Een andere mooie naam kregen die van Maurik. Zij worden 'Rietpikers' genoemd omdat zij heinde en ver riet gingen snijden. In andere plaatsen vond men dit minderwaar-

AUTOBEDRIJF **H**AZET

Transitoweg 2
4051 CA OCHTEN
Telefoon (0344) 64 28 19
Telefax (0344) 64 35 33
Internet: www.hazet.nl
E-mail: info@hazet.nl

- APK-keuringsstation
- Levering alle merken nieuwe auto's
- Ruime sortering occasions
- Onderhoud, reparaties en LPG-inbouw
- Moderne autowasserette
- Taxibedrijf (trouwrijden, ziekenvervoer enz.)

CENTRALE VERWARMING
SANITAIR - DAKBEDEKKING
LOOD- EN ZINKWERKEN

Jan Doeleman

LOODGIETERSBEDRIJF

Telefoon (0488) 45 18 93
Dr. A.R. Holstraat 17
6671 XW ZETTEN

Doe-het-zelf centrum

Voor al uw:

★ Verf	★ Meubels
★ Verfmengen	★ Schuifwanden
★ Behang	★ Hout
★ Sanitair	★ Plaatmaterialen
★ Electra	★ Zonwering
★ Verlichting	★ Verhuur
★ Gereedschap	★ tapijtreiniger
★ IJzerwaren	

Uw handige buurman

Nedereindsestraat 30 - Kesteren
Telefoon (0488) 48 12 23

dig werk. Vandaar dat nu nog wordt gezegd 'Maurikse rietpikkers'.

Als een Tielenaar tegen iemand uit een omliggend dorp 'boerekarhengst' zei, kregen zij direct ten antwoord: kijk naar je eigen 'Tielse kaaieschijtert'. Soms werd er ook 'stoepeschijtert' gezegd. Dat kwam omdat Tiel een tonnenstelsel had. Was de ton echter vol dan deed men de behoefte op de langs de Waal liggende kade of kaaï. En als de nood te hoog werd, deed men het maar op de stoep. Drumpt heeft door de slechte afwatering de naam gekregen van 'Drumptse kikvorsen', ook wel 'Drumpse kiekers'. Een naam die ook voor een Echteldse buurtschap 'De Kiekvors' wordt gebruikt. Hier is de slechte afwatering ter plekke de oorzaak van.

De mensen uit Varik worden gezien de plaatsnaam 'Varikse Varkens'

genoemd. Als dit wordt gezegd door een Ophemertse dan krijgen zij direct toegeworpen: 'Hemerse ossen'. In tegenstelling tot Hemert waren er in Varik veel grote gezinnen. Door de Hemerse 'Ossen' te noemen, werd de mannelijkheid van de Varikse mannen bespot. Een os is immers een gesneden stier...

De Eck en Wielse 'kladden' gaan gebukt onder de spotnaam 'Schooiers'. Een naam die door de Maurikers is gegeven. Volgens die van Maurik zijn de Eck en Wielenaren echte bietsers en opscheppers. Ze willen meer zijn dan een ander dorp.

'Opscheppers' worden ook de inwoners van Kesteren genoemd. Doordat Kesteren een groot station had kwamen daar veel spoorlui vanuit de stad wonen. Zij spraken een ander taaltje dan de echte Kestenaren. Ze wilden dat stadse taaltje zo goed en

Enkele 'Ingense vreters' een dagje uit.

uitstapje-Geld.Mij v. Landbouw 1950

Roelofsen

SUPER DE BOER

ALTIJD OP ZOEK NAAR HET BESTE

Een complete supermarkt
voor al uw levensmiddelen!

Burg. Lodderstraat 50
Opheusden Tel. (0488) 44 13 24

Drogisterij Roelofsen

etos

Dorpsstraat 7
Opheusden Tel. (0488) 44 21 86

*Uw Slijter
heeft alle
smaken
in huis*

A.J.M.

BOUWMAN slijterij en wijnhandel

Hoofdstraat 58
6671 CG Zetten
Telefoon (0488) 45 12 75

ZONWERING

Voor binnen en buiten

Bezoek onze showroom!

Herman Tijssen

*Vraag vrijblijvend
informatie over de
nieuwe collectie*

zonwering

Broekdijk 40 - 4041 CW Kesteren
tel. (0488) 48 20 08 - fax (0488) 48 33 66

kwaad als het ging overnemen. In de andere dorpen werd daar om gelachen. Want ze probeerden het wel, maar ze konden het niet. Bekend gebleven is dat een Kesterse spoorman sprak van 'er moet een veewagen met "balkon" varkens vervoerd worden'. Hij bedoelde bacon... Door het koeterwaals dat de Kestenaren spraken kregen zij de naam van 'Opscheppers'.

Kom nu pakken we de trein en gaan eens kijken hoe de 'Arnhemse meisjes' en de 'Nijmeegse knollen'

het maken. Mogelijk komen we dan ook nog een 'Kuilenburgse blauwlap' tegen. In Culemborg zegt men dat men deze naam gekregen heeft omdat de dassen en kousen die de lieden daar droegen zo mooi gekleurd waren. Maar de 'Beusichemse water-ratten' denken daar heel anders over. Er waren daar veel distilleer- en brouwerijen gevestigd... ■

BRONNEN

1. Hol, A.R: De Betuwe.
2. Haverkamp, Okke: Nederland lacht.

Cursus Oud Schrift

Dit najaar gaan we – bij voldoende deelnemers – weer van start met de cursus oud-schrift. Mensen die graag wat meer bedrevenheid willen krijgen in het lezen van oud schrift kunnen zich opgeven bij de cursusbegeleidster Joke Honders, telefoon (0488) 41 30 31 of bij het Arend Datema Instituut.

Er kan een cursus voor beginners en een cursus voor gevorderden gevolgd worden. De lessen bestaan uit 12 cursussen van ongeveer een uur die eenmaal in de veertien dagen op woensdagavond in het Arend Datema Instituut gehouden worden. De prijs bedraagt €39, inclusief cursusmateriaal en koffie. We starten in oktober en de tijden zijn in overleg.

De opzet van de cursus

We werken meestal in kleine groepjes van 2 tot 5 personen en in een ontspannen sfeer gaan we twee of drie oude stukken onder de loep nemen.

We beginnen eenvoudig, want er zijn mensen bij die nog niet veel archiefwerk onder ogen gehad hebben.

Het materiaal is heel divers: We duiken in oude doop-, trouw- en begraaftregisters, oude brieven en oude verordeningen enz.

De cursus is heel handig voor genealogen die in oude archieven willen gaan zoeken om meer dan alleen data over hun voorouders te weten te komen. ■

Joke Honders

<p>Cornelis KEGELAAR <i>arbeider</i> * Echteeld 08-10-1841 / † Echte. 07-01-1887</p>	<p>Margaetha Everdina GEURTSE <i>diensbode</i> * Lienden 30-12-1839 / † Echte.04-01-1931</p>	<p>Gerrit Jan PETERS <i>arbeider</i> * Lienden 24-09-1835 / † Lienden 25-03-1902</p>	<p>Cornelia VAN IJZENDOORN * Lienden 20-07-1835 / † ? xx-xx-xxxx</p>	<p>Hendrik VAN ZETTEN <i>arbeider</i> * Echteeld 29-01-1821 / † Ochten 15-06-1874</p>	<p>Catharina Janssen * Ochten 29-12-1821 / † ? xx-xx-xxxx</p>	<p>Arnoldus JANSSEN * Ochten 18-02-1837 / † Echteeld 23-05-1920</p>	<p>Janna Juliana VAN LENT * Ochten 04-08-1843 / † Echteeld 29-11-1916</p>
<p>× Echteeld 24-11-1865</p>	<p>× Lienden 26-11-1857</p>	<p>× Echteeld 21-05-1841</p>	<p>× Echteeld 13-10-1865</p>	<p>Hendrik KEGELAAR <i>Arbeider</i> * Echteeld 04-04-1866 † Echteeld 26-02-1958</p>	<p>Jan VAN ZETTEN <i>Koetsier</i> * Ochten 05-02-1870 † Ochten 17-01-1948</p>	<p>Catrina Willemina JANSSEN * Ochten 07-04-1875 † Echteeld 23-10-1936</p>	<p>× Lienden 17-07-1891</p>
<p>Cornelis KEGELAAR <i>steenovenbaas</i> * Echteeld 03-11-1897 † Tiel 17-11-1974</p>	<p>Barendina PETERS * Lienden 13-10-1871 † Echteeld 24-12-1901</p>	<p>× Echteeld 10-04-1929</p>	<p>Gijsbertje Arnoldina VAN ZETTEN * Ochten 24-05-1902 † Echteeld 04-09-1968</p>	<p>Hendrik KEGELAAR <i>aannemer</i> * Echteeld 24-07-1929</p>	<p>† Opheusden 21-06-1992 × Opheusden</p>	<p>Peter HendrikKegelaar * Opheusden × Opheusden 10-05-1985</p>	
<p>Hendrik KEGELAAR <i>aannemer</i> * Echteeld 24-07-1929</p>							
<p>Peter HendrikKegelaar * Opheusden × Opheusden 10-05-1985</p>							

Peter Kegelaar

<p>Peter VAN SOEST <i>Koopman</i> * Dodew. 11-05-1840 / Dod.08-02-1909</p> <p>Herima FLEURIJ * Dodew. 01-05-1834 / † ? xx-xx-xxxx</p> <p>Gerrit HENDRIKS <i>schipper</i> * Oph. 27-09-1843 / † Nijm.21-08-1901</p> <p>Maria Adriana Snelctjes * Dodew. 30-10-1849 / † Dod.26-02-1941</p> <p>× Dodew. 15-03-1866</p>	<p>Aalbert Jan VAN ELDIK <i>boomkweker, planter</i> * Oph. 12-03-1834 / † Oph. 01-04-1890</p> <p>Hendrika VERWOERT * Oph. 09-03-1836 / † Oph.08-06-1917</p> <p>Dirk TIJSEN <i>arbeider</i> * Oph. 17-05-1841/† Oph. 09-08-1923</p> <p>Wimke WINKELMAN * Oph. 24-05-1841 / † ? Oph. 21-09-1902</p> <p>× Oph.25-04-1856</p> <p>× Oph. 16-12-1864</p>		
<p>Antonie VAN SOEST <i>mandenmaker</i> * Ede 30-11-1871 † Dodew. 06-10-1949 × Dodewaard 30-10-1894</p>	<p>Dingena Cornelia HENDRIKS * Dodew. 07-05-1875 † Dodew. 08-03-1954 × Kesteren 05-09-1930</p>	<p>Hermen VAN ELDIK <i>arbeider</i> * Opheusd.15-05-1863 † Opheusd. 23-02-1947 × Opheusden 18-03-1886</p>	<p>Jantje TIJSEN * Opheusd.21-09-1866 † Opheusd. 20-03-1936</p>
<p>Peter VAN SOEST <i>arbeider</i> * Dodewaard 29-05-1903 † Nijmegen 27-03-1981</p>	<p>Hermina VAN ELDIK * Opheusden 19-02-1908 † Nijmegen 01-02-1983</p>		
<p>Dingena Cornelia VAN SOEST * Opheusden 02-02-1931 21-05-1954</p>			
<p><i>gemeenteambtenaar</i> 07-05-1960 Anna Wilhelmina Verwoert</p>	<p>* geboren × gehuwd ≈ gedoopt ≥ ondertrouw † overleden (A) datum akte</p>		

Gun uw ogen alleen het beste!

DAMME OPTIEK

Gediplomeerd oogmeetskundige (OVN)
en contactlenzenspecialist (ANVC)

Gratis oogdrukmeting!

Gratis ogentest!

Prima brilmode advies

1 jaar garantie op uw nieuwe bril

Uitstekende service

DAMME OPTIEK

(0488) 48 13 05

- Oogmeting
- Brillen
- Contactlenzen

Hoofdstraat 28 – 4041 AD Kesteren
E-mail info@damme.nl

SUPER DE BOER

**ALTIJD OP ZOEK
NAAR HET BESTE**

Peter Diepeveen

*Kwaliteit waar ik
persoonlijk achter sta*

Dr. M. van Drielplein 1
4051 AX OCHTEN
Tel. (0344) 64 13 38

**Stationsstraat 1
4041 CH Kesteren
Tel. (0488) 48 12 24**

Uit de oude doos

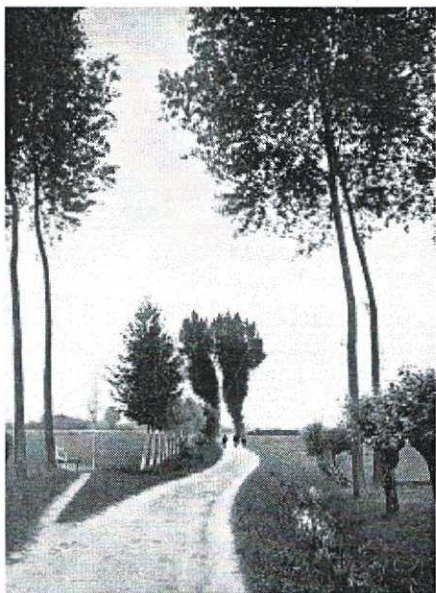
H. K. Budding

1e jrg. 1968 nr.6 en 2e jrg. 1969 no.1&2 door

Alarm in de Mars

Daar waar thans De Bossche Dreef vriendelijk en gemoedelijk tussen akkers en boomgaarden droomt van weleer, daar was het in de Middeleeuwen een waar onheilsoord. Omzoomd door grote bossen was het toen een smalle kronkelweg, waarover de boeren van de Oude Rijn en Leijgraaf 2 maal per jaar hun vee dreven naar de markt. Behalve troepen wolven, huisden er soms ook mensen, wier gestalte geen daglicht kon velen. Op de wolven werd weliswaar vaak gejaagd, Ter Lede gaf er grof

geld voor, daar zij soms slachtingen aanrichtten onder het vee, doch de tweebenige rovers waren steeds spoorloos.

Bijna niemand waagde zich in het donker in de Oudewaard te pad, daar men niet zeker was van leven, geld en goed.

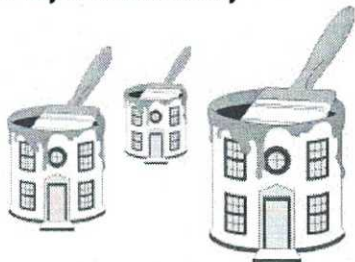
En de schout met zijn rakkers, het laagste uitschot van het volk, grepen er nooit een. Zij waren doodsbang voor de weerwolven, die een mens zo maar het vel afstroopten (weerwolven waren ballen lichtgas uit het moeras, naar later is vastgesteld) en ook vele andere bezwaren werden aangevoerd. Die bezwaren waren, van de ene kroeg naar de andere sjouwen om hun buik vol te drinken. Van het geld der jaarloners (de knechten kregen hun loon op marktdag uitbetaald). Op zo'n marktdag moesten de boeren hun buidel zelf maar verdedigen en als hij huiswaarts keerde, was hij vergezeld van vele potige kerels. De marktdag in oktober 1578 was ten einde. Men hoorde het gejoel van de dronken knechten en meiden van verre. Zij trokken door de straten van het dorp, op zoek naar ruzie met bewoners uit andere dorpen. O, wee als een vreemde (vreemdeling) werd gesnapt met een meid uit eigen dorp. Hij kreeg als dank vele tekenen, in

De vroegere weg naar Rhenen.

VOOR MEER DAN SFEER VOOR KLEURIG WONEN

- ★ Woon- en projectstoffering
- ★ Meubelstoffering
- ★ Slaapcomfort
- ★ Verf en behang
- ★ Lijstenmakerij

Arends
decoratief wonen

HOOFDSTRAAT 32
6671 CD ZETTEN
TEL. (0488) 42 06 90
FAX (0488) 42 06 45

Lid van
UNETO

Peters van Ton

Elektrotechniek
Bonegraafseweg 14
6669 MH Dodewaard
☎ (0488) 41 12 14 ☎ (0488) 41 21 93
E-mail: elektro@petersvanton.nl
www.petersvanton.nl

Elektrowinkel
Kalkestraat 3
6669 CK Dodewaard
☎ (0488) 41 26 85 ☎ (0488) 41 04 50
E-mail: winkel@petersvanton.nl

icono vakzaak

Piet van Walsem

Voor machines,
ijzerwaren,
gereedschappen,
dierenvoeding,
hengelsport
en nog veel meer naar:

Piet van Walsem
Opheusden

Dorpsstraat 2
Tel. (0488) 44 13 17

het gunstigste geval, niet zelden bleef hij eeuwig. In de herberg van Jan Gartzoon is het behoorlijk druk en een koopman uit het Sticht, die deze dag goede zaken had gedaan, deed zijn best boven het rumoer uit te schreeuwen, zeer tot ongenoegen van een stel jonge kerels. Een bierkan in zijn gezicht geworpen, dorst hij zo waar terug te gooien. Even later verliet de man, steunend en met blauwe ogen de taveerne en sloeg haastig de weg in naar Verhuizen (tussen Lienden en Ingen).

Boer Vonck van den Tollenburgh, die wat verlaat was, repte hem na, daar hij, al was het maar een kramer, liever gezelschap had dóór die donkere bossen.

Doch hoe harder hij de kistjes man naliep, des te harder begon deze te

lopen, blijkbaar dacht hij te worden nagezeten.

Op ter Lede hoorde Vonck een harde schreeuw en hoewel hij niet bang van aard was, huiverde hij. Snel liep hij de plek voorbij en sloeg op een draf de Bossche Dreef in. Weer hoorde hij een schreeuw van een mens in doodsnood en stond stil. Een huilende wolf riep hem van verre tegen.

Plotseling grepen vele handen hem beet en hij hoorde een stem zeggen: 'Dat is hem mannen, sla hem neer'. Hij verzette zich hevig en beet een der aanvallers in de duim. Een klap op zijn hoofd deed zijn weerstand breken en versuft moest hij toelaten, dat zijn buidel hem werd ontfroefd en zijn belagers er snel vandoor gingen.

De boerin van de Tollenburgh on-

De Verhuizerdijk, die van Verhuizen naar Kesteren liep.

Boeken, bijbels
Kantoorartikelen
CD's
Kado-artikelen
Speelgoed

**Nedereindsestraat 7 - 4041 XE Kesteren
Telefoon 0488 - 48 2226**

's maandags gesloten

LOODGIETERS- EN VERWARMINGSBEDRIJF

Ochten Telefoon (0344) 64 17 93

VAKGARAGE ZAAYER v.o.f.

ALTIJD EEN VERTROUWD ADRES

Gespecialiseerd in Citroën
Al 30 jaar uw vertrouwd adres voor:

- nieuwe auto's
- occasions
- onderhoud en APK-keuring
- roetmeting
- accessoires
- gecertificeerde alarminbouw
- banden en accu's
- autoruitenlijj
- ombouwen tot automaat met Click 'n Go
- schadereparatie
- financiering en leasing

Ommerenveldseweg 67 – Ommeren – Telefoon (0344) 60 16 32
Donderdag en vrijdag geopend tot 21.00 uur
Zaterdag geopend voor kleine reparaties tot 14.00 uur

gerust over 's mans uitblijven, zond hem enige knechten tegemoet en redde zijn leven. De sterke boer was weer spoedig ter been en samen spoedden zij zich naar den Tollenburg. Slapen deed hij die nacht niet, waar had die stem ooit meer gehoord?

DE RAKKERS GRIJPEN IN

De andere ochtend ging boer Vonck zodra het licht was op weg naar de scholters in Kesteren. Hij huiverde toen hij de plek voorbij kwam waar hij was neergeslagen en zag overal sporen van de aanvallers. Schijnbaar was een der rovers met zijn wambuis, in zijn haast om weg te komen, in een doornstruik gehaakt, daar een smal reepje van de ruwe stof aan een tak hing. Boer Vonck stak het in zijn zak, wie wist zou de schout kunnen helpen met het opsporen van de daders. Nog wee van de klap sloeg hij de kruisweg in over Ter Lede. Bij de gracht stonden enige krijgsknechten en twee rakkers naar iets te kijken. Naderbij gekomen zag hij een man liggen met een rapier in zijn borst en herkende in hem de 'marskramer'. 'Dat was dus die schreeuw', gonsde het Vonck in het hoofd. 'Ha boer daar weet gij meer van', begroette hem een der rakkers, 'daar gij gisteravond, naar men ons verteld heeft, zijn gezelschap hebt gezocht'. 'Man loop heen', verweerde de boer zich, 'dacht je dat ik een mens doden zou, bovendien kon ik hem niet eens inhalen'. 'Vertel dat de kat maar, boer, men heeft op 't kasteel hem duidelijk horen schreeuwen, en er was niemand anders dan jullie tweeën te pad. Ik wed, dat de scholtus ordineert jou de bandjes aan te doen, en het er wel uit-

krijgt'. En tot zijn maat, 'houdt hem stevig vast, hij mag ons niet ontglippen'. Doch de boer gaf zich niet zo gauw gewonnen. Hij gaf de man, die hem had aangesproken een flinke draai om de oren, doch de krijgsknechten van Ter Lede bemoeiden zich ermede en spoedig joegen zij met de zweep de zwaar gebonden man voort naar het schoutenhuis op het marktplein. En waar een hoofd uit de schamele huizen stak, kreeg men te horen: 'We hebben eindelijk een rover te pakken, ga mee mensen, de scholtus zal hem wel kraken.' De scholtus zat voor het raam van de gerichtskamer, toen de soldaten en de rakkers de boer voortsloegen over het marktplein. Hij herkende Vonck dadelijk en hij kreeg een wee gevoel in zijn maag, hij was immers een der beste boeren uit de Mars en van ouds nog verwant aan het geslacht Van der Linden.

Jonge, daar kreeg hij narigheid mede, want het volk schreeuwde om recht. Snel liet hij Vonck binnenbrengen en staarde de asgrauwe man aan. Gisteren nog zijn beste vriend, vandaag zijn gevangene. 'Wat is er aan de hand', vroeg hij de rakker. 'Moord, edele, en beroving van een kramer op Ter Lede, hij doorstak hem met een rapier'. 'Je liegt', schreeuwde Vonck. 'Zwijg', sprak de schout, 'ga verder'. En de rakker vertelde hem het verhaal, de lezers bekend. Even fronste de schout de wenkbrouwen. 'Het bewijs is groot, kunt gij het tegendeel bewijzen?'

'Haang hem op', riep het volk, 'radbraakt hem zo'n vuile boef, hij heeft nog geworsteld ook, zie hier zijn buil', en men wees naar het hoofd van de boer. 'Ontken maar niet',

Tuinmeubelen van hout, metaal of aluminium?

Gigantisch assortiment, direct uit voorraad leverbaar,
voor de LAAGSTE PRIJS. 1500 m² tuinplezier!
Nu showroommodellen voor nog lagere prijzen.

Hoofddealer van: Preston alu/teak -
Kettler Royal Garden - Smaragd Bankirai - Freeline
hardhout - K.W.A. Grenen - Summer Wood Teak -
Hartman Mesch

Van der Garde

Dalwagenseweg 17 - OPHEUSDEN
Tel. (0488) 44 12 20
Internet: www.vdgarde.nl

Eethuis 'De Veerstoep' Ochten

*Ook voor bruiloften en partijen, o.a.
salades, bitterballen enz.*

**Van Meegdenburg
Van Amersfoort
Telefoon (0344) 64 24 91
b.g.g. 64 27 72**

van Woerkom

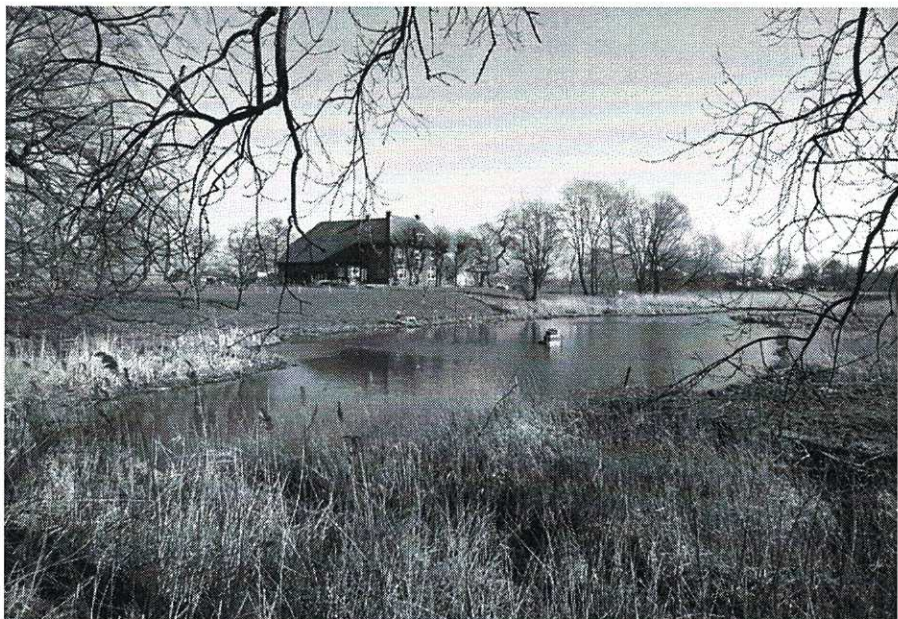
**Annemersbedrijf
Wageningen**

bedrijfsorganisatie
Nederlands Verbond
van Ondernemers in
de Bouwnijverheid

**nieuwbouw
verbouw
onderhoud
restaurantie
betonboringen**

Industrieweg 20
6702 DR Wageningen
Telefoon (0317) 41 09 03
Telefax (0317) 41 40 44

De Tollenburg anno 2003

sprak de schout, 'het zal u de pijnbank besparen'. 'Heer schout, zijt gij zot geworden?', schreeuwde de man, 'ik werd zelf gisteravond neergeslagen en van mijn buidel beroofd en als mijn knechten niet rap gekomen waren, had ik het lot met die arme kramer gedeeld'. De schout twijfelde, sprak Vonck de waarheid, of trachtte hij zich te verschonen, door een overval voor te wenden. De arme schout wist niet meer wat hij moest doen. Zou hij hem op de tortuur leggen? 'Heer schout het is bewezen', riep het volk, 'hij is het die de Mars onveilig maakte, hang hem op, die boef, uitzuiger en moordenaar.'

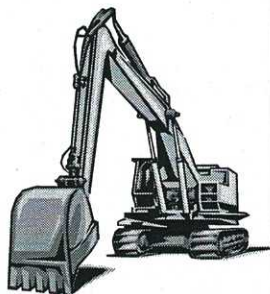
'Heer schout geloof me op mijn erewoord', stamelde de boer, 'toen ik gisteravond Ter Lede naderde omstreeks klokkeslag tien, hoorde ik een schreeuw, die mij door merg en been

ging. Rap ben ik dan ook langs Ter Lede gelopen, daar het op die plaats nooit pluis is, bovendien was het stikdonker, zodat ik niets gewaar werd. Nauwelijks was ik echter in het bos of zeker zes kerels grepen mij beet, een van hen sloeg mij zelfs met een knuppel tegen het hoofd, waardoor ik versuft werd en niet kon verhinderen dat men mij mijn geldbuidel ontroofde. Een der aanvallers beet ik in zijn duim en toen de man begon te schreeuwen, herkende ik zijn stem, doch door mijn versuftheid kon ik mij niet herinneren wie het was. Zie hier heer schout, dit lapje vond ik op de weg naar hier in een doornenstruik op de plaats, waar men mij neersloeg, zie daar kleeft bloed' en hij wees op een rood plekje op het groene lapje stof. 'Heer schout, dat is de moordenaar' en Vonck veegde het

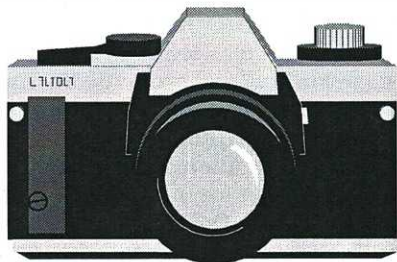
PIET SPIES BV KESTEREN

Transport – Grondverzet – Machineverhuur
Zand- grind en grondhandel
Straatsteen – Rode Split – Containerverhuur
Tevens voor alle sloopwerken

(0488) 48 15 20

Foto's maak je van de hoogtepunten in je leven. Van je vakanties, de kinderen, de leuke momenten, de mooie herinneringen. Met zulke foto's neem je geen risico. Die breng je naar de

Presto Print Fotovakman

fotoplus

HOFMAN

die er de tijd voor neemt om er iets moois van te maken. Die ze met zorg en aandacht behandelt, ze niet even afraffelt en altijd wel een leuke aanbieding voor u in petto heeft.

**Hoofdstraat 4
6671 CB ZETTEN
Telefoon (0488) 45 16 51**

zweet van zijn gezicht. Hij rilde van spanning zo heftig was zijn betoog geweest. De scholtus bekeek het lapje nauwkeurig en schudde zijn hoofd. Hij had al veel meegemaakt sinds hem het gerichtsambt van Kesteren was toegewezen, doch dit feit spande de kroon. Snel nam hij zijn besluit en sprak: 'Het is maar een nietig bewijs van tegendeel Vonck, en zo de goede God je niet genadig zal zijn, zal de heer ambtman zeker het hellekoord over je uitspreken. Ik zal de heer amptman bericht doen voor een extra ordinaris en overleg plegen met de heer zwijgende schout en voorts mijn rakkers uitzenden om te trachten de eigenaar van dit lapje stof op te sporen, meer kan ik voorlopig niet doen. Vanaf heden ben ik genoodzaakt om u op te laten sluiten onder de toren en u zal tweemaal daags water en brood gegeven worden op kosten van de gerichte.' 'Rakkers, kom hier', bulderde hij tegen de dienaren, die in een ander vertrek waren, behalve de wacht, die boer Vonck nog steeds beet had. 'Breng Vonck onder de toren, bewaak hem en zorg, dat zolang de heer ambtman nog geen recht heeft gesproken, hem niets overkomt'.

Boer Vonck staarde met angst en vreeze naar het raam, waarachter het volk krijsend joelde en schreeuwde om recht. Zeker honderd mensen stonden op het marktplein voor het ambtshuis, waar al meer dan honderd jaar het gericht was. Straks zou hij ook daar naar toe geslept worden, misschien vastgebonden op een boerenkar, gehoord en bespot door het volk.

'Moet hij in de koorden heer schout', hoorde hij plotseling vragen.

Wel alle geesten op de wereld, dat was die stem. En grauw van ontzetting keek de boer naar 's mans duim, waar een stevige lap omheen gewonden was. Voor hem stond een rakker afkomstig uit Aalst en spottend vroeg de man hem: 'Nou boer heb je zin om mee te gaan of niet? En hij vervolgde: 'De ratten zitten al met ongeduld op je te wachten'.

Vonck trilde met zijn gehele lichaam en viel tegen de tafel van de schout. 'Bij God, heer schout, dat is de man, die mij gisteravond beroofde, het is zijn stem en kijk eens naar zijn duim.'

De rakker greep de boer beet en riep woest: 'Dat zuig je zeker uit je duim om het hellekoord te ontlopen, nee boer, onze schout is nog lang niet gek om daar in te tippelen'. 'Toch wil ik wel eens weten, hoe jij aan die zere duim komt', vroeg de schout, 'maak die lap maar eens los, ik wil die duim wel eens zien.'

Zeër tegen zijn zin en met tegenpruttelingen maakte de rakker de duim bloot en toonde hem aan de scholtus.

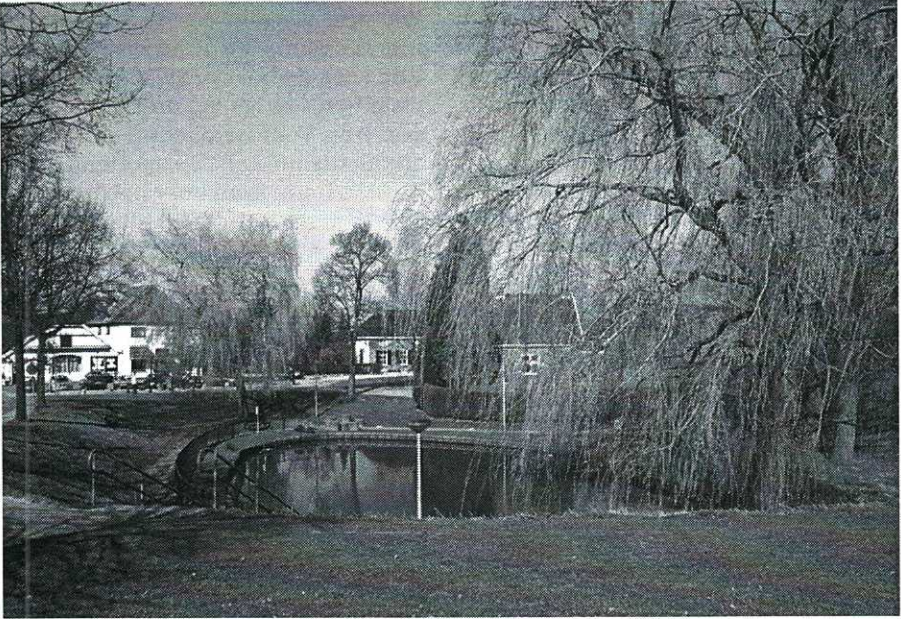
Duidelijk waren er de tandenbeten te zien en de schout vroeg hem: 'Hoe is dat gekomen?'. 'Wel heer', zei de man, 'toen ik vanochtend naar Ter Lede ging in uw opdracht, toen viel ik bij de sluis.'

'En toen kwam er een hond en die beet er in nietwaar?', zei de scholtus, 'dat is zonder meer duidelijk'.

'Rakker, waar was je gisteravond na klokkeslag van tien?'

'Wel heer, in de buurt van Meijers herberg aan de dijk, u weet toch, dat ik altijd mijn plicht doe, zo ook gisteravond.'

Rakker, ge liegt', schreeuwde de

Het ambtshuis anno 2003 (het witte huis links)

scholtus, 'na klokke tien kwam je over de sluis, sluismeester Van de Wert zag je gaan, dat heeft hij mij deze morgen verteld, toen hij het bericht van de kramer kwam brengen. En na jou twee kerels uit het Sticht, bovendien was je niet in de buurt van den Oordt, daar was ik namelijk zelf, omdat een paar lieden uit Opheusden hun rapier in de kasteleinstafel hadden geprikt en daarna hadden gevochten. En jij was daar niet rakker. Vertel op, waar was je wel?'

'Heer, ik zweer, dat ik daar in de buurt was'.

'Jij zweert niks', schreeuwde de schout, 'jouw zweren is een grove leugen'. Buiten ging het volk afgrijpselijk te keer en zij riepen: 'Heer schout, wij willen daden zien. Durf je niet, omdat het een boer is?'

'Ga naar buiten en jaag ze weg', be-

val de schout de rakkers, die bij de deur stonden. En toen de rakker met de zere duim ook aanstalten maakte om naar buiten te gaan zei de schout: 'Jij blijft hier'.

De schout fluisterde een andere rakker wat in het oor, waarop de man zich verwijderde. Tien minuten later was hij terug en tot ontzetting van de rakker met de zere duim legde hij een groene broek op de tafel voor de schout.

Het gezicht van de scholtus kreeg vele kleuren, zijn scherpe ogen hadden het gat ontdekt, dat in de broek zat en trillend paste hij het lapje er in. 'Rakker, wat heb je hierop te zeggen', zei hij met onvaste en barse stem. Plotseling begon de man te sidderen en te beven, hij viel op zijn knieën en smeekte om genade. Doch de schout wees onverbiddeijk naar de toren.

Toen de man was weggevoerd, kreeg het gezicht van de scholtus een andere uitdrukking en zijn stem klonk zacht: 'Vonck, noodlottige misverstanden noopten mij om deze maatregelen te nemen, vergeef mij, dat ik u in staat van beschuldiging stelde, de bewijzen waren er helaas naar, ga in vrede en zo gij mijn vriendschap niet meer wenst, zal ik mij dit tot het einde van mijn leven verwijten. Ga nu, mijn vriend, het volk zal je niets meer doen, zij weten nu, wie de rover op twee benen was.'

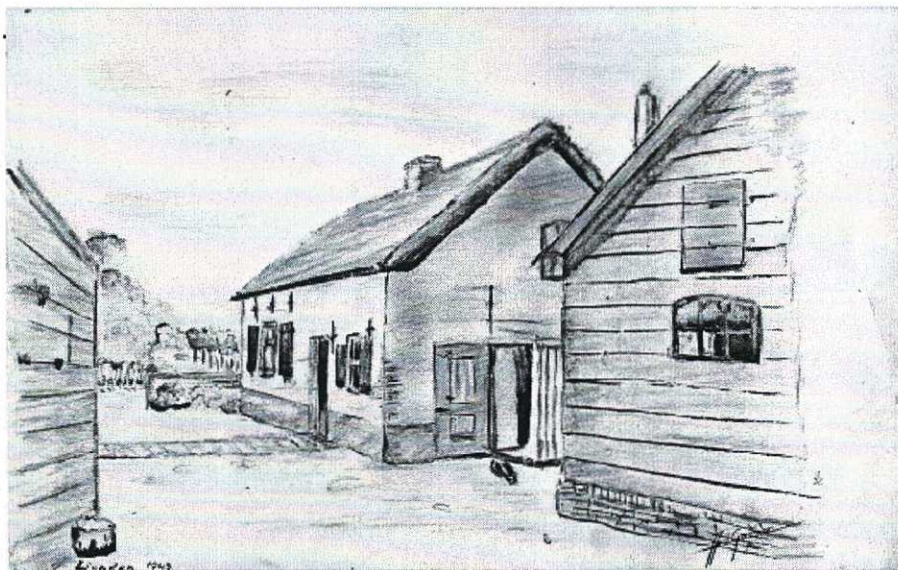
De extra ordinarius duurde maar kort en dat er een kramer uit het Sticht was neergestoken, deerde de heren van de gerichte niet het minst,

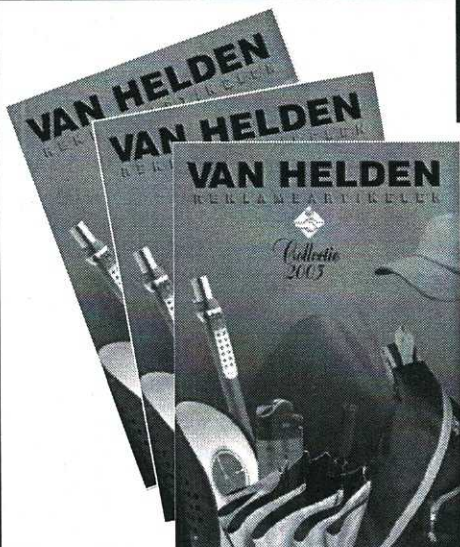
zij allen hadden een diepe haat tegen alles wat uit het Sticht kwam. Doch dat een Gelderse boer van zijn buidel werd beroofd, was een zwaar misdrijf, nog verzwaard door het feit, dat het een dienaar van de scholtus was. Zo beierden op een dag in het jaar 1668 de klokken het laatst voor de raker, zijn straf was het hellekoord geweest. Daarna waren het alleen de viervoetige wolven, die de Mars onveilig maakten. ■

Opm. redactie: Er worden in het artikel twee verschillende data (1578 en 1668) vermeld. Welke de juiste is is onduidelijk!

Tekening Lienden uit 1943

Via ons lid de heer Ruis ontvingen wij van de Historische Vereniging Oud-Wageningen deze tekening van huisjes in Lienden. Wie kent de locatie?

www.vanhelden.nl

DE NIEUWE
CATALOGUS
REKLAMEARTIKELLEN &
RELATIEGESCHENKEN
MET DUIZENDEN
ARTIKELLEN VOOR
BEDRIJVEN,
INSTELLINGEN &
VERENIGINGEN
MET VEEL SPECIALE
AANBIEDINGEN

BESTEL & INFORMATIELIJN

0344 - 64 02 00*

BEZOEK ONZE SHOWROOM – Franklinstraat 4 TIEL

**VOOR WELKE VORM
VAN RECLAME U OOK KIEST,**

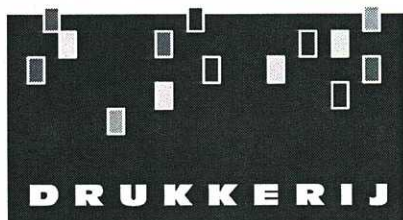
van Dorland Multi-Mediaservice

DE JUISTE KEUZE!

Jasmijnstraat 12
6666 XH Heteren
Tel.: (026) 474 26 85
Fax: (026) 472 29 48
E-mail: vdmm@wxs.nl

**ook als u zakelijk op
internet wilt adverteren**

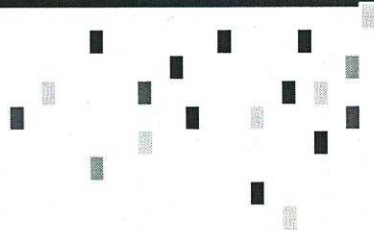
privé: (026) 472 36 03
mobiel: (06) 51 29 43 01

DRUKKERIJ

OCHTEN

offset & digitale druk

Kartrekkers en doordouwers

Van GMB Beheer kregen wij voor onze bibliotheek het jubileumboek 'Kartrekkers en doordouwers', waarvoor wij zeer erkentelijk zijn. In dit boek wordt een stukje van de recente geschiedenis van Opheusden en omgeving behandeld.

Het boek is uitgegeven ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van GMB Beheer, een maatschappij die voornamelijk is voortgekomen uit zuster- en dochterondernemingen van aannemersbedrijf Midden-Betuwe. De geschiedenis van de familie Van de Pol uit Opheusden loopt er als een rode draad doorheen. De schrijver is Hans Ellenbroek.

BIBLIOTHEEK

Onze bibliotheek is overigens ook met andere boeken uitgebreid. Door administratieve problemen is het nog niet mogelijk om een complete lijst van de nieuwe aanwinsten te geven.

Enige boeken die wij de laatste tijd gekocht of gekregen hebben:

- J. Hollestelle: *De steenbakkerijen in de Nederlanden tot omstreeks 1560*. Arnhem, 1961/1976.
- H. Marks: *Knechten Knechten. De ervaring en verbeelding van sociale ongelijkheid in de baksteenindustrie, 1920-1970*. Rotterdam, 2000.
- J. Stinner & K.-H. Tekath: *Gelre Geldern-Gelderland. Geschiedenis*

en cultuur van het hertogdom Gelre. Geldern, 2001.

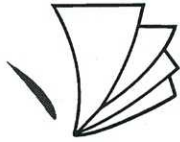
- J.P. Vredenberg: *Eene zeer gesoigneerde burgerlijke opvoeding. Het Burgerweeshuis te Arnhem 1742-1856*. Arnhem, 1990.
- C. D. Gast: *Honderd jaar Wageningen in beeld, 1860-1960*. (2000)
- J.H.F. Zweers & E.J.Th.A.M.A. Smit: *Geschiedenis van Huissen*. Huissen, 2000.
- P. Brusse: *Leven en werken in de Lingestreek*. Utrecht, 2000.

GENEALOGIE

De werkgroep genealogie onder leiding van Ap Fransen, maar zeker niet door hem alleen, heeft de verzameling genealogieën keurig geordend en toegankelijk gemaakt. Onze technische dienst met Jaap van Dam en Wim v. d. Bosch heeft voor de kasten en planken gezorgd.

ZIEKEN

Het zal de regelmatige bezoeker van het Arend Datema Instituut zijn opgevallen dat de laatste tijd hard gewerkt is om het gebouw toegankelijk te maken voor rolstoelen. Hiervoor tekende zoals gebruikelijk de technische dienst, ditmaal versterkt met André Schaaij voor het echte zware werk. Dit was helaas dringend nodig, omdat een van onze actieve vrijwilligers (Geurt Opperman) in een rol-

Notariskantoor *Soons*

Flessestraat 42

6666 CR Heteren

Postbus 19

6666 ZG Heteren

Telefoon (026) 479 04 70

Fax (026) 479 04 79

e-mail notaris@soons.knb.nl

stoel is beland. Door de aanpassingen is hij in staat om door te gaan met zijn vrijwilligerswerk. Hoe belangrijk dat voor ons is bleek wel in de periode toen hij in het ziekenhuis lag.

Helaas was hij niet de enige. Henk Gerritsen, onze trouwe en betrouwbare kassier, had acute problemen met hart en bloedvaten. Gelukkig is ook hij herstellend, maar wij hebben toch moeten besluiten de woensdagochtend te sluiten. Velen zullen dat niet merken, omdat het geen officiële openingstijd is, maar het betekent wel dat allerlei huishoudelijke karweitjes verschoven worden naar de tijden, dat er bezoekers zijn. Het is niet anders.

Tot slot is Kobus van Ingen nog een paar dagen naar het ziekenhuis geweest. Het lijkt erop dat hij ook weer herstellend is. Hopelijk kan hij binnenkort weer volop meedraaien met de vele activiteiten waar hij bij betrokken is.

INTERNET

Sinds enige tijd is het in Kesteren (eindelijk) mogelijk om toegang tot het internet te krijgen via een ADSL-aansluiting. Het Arend Datema Instituut heeft deze mogelijkheid onmiddellijk benut en het werkt zonder problemen. Wij willen de leden graag wijzen op de mogelijkheid om bij ons te internetten. Voorlopig staat daarvoor één computer (gedeeltelijk) ter beschikking, maar er wordt aan een uitbreiding gewerkt. Voor de kosten hoeft u het niet te laten.

NIEUW KOPIEERAPPARAAT

Ons kopieerapparaat begon de laatste tijd steeds meer ouderdomsgebreken te vertonen. Ondanks de uitste-

kende service van Océ werd dit toch te hinderlijk. Daarom zijn wij blij te kunnen melden dat er deze maand een nieuw apparaat is gekomen. Met dit kopieerapparaat kunnen wij weer de kwaliteit leveren die u van ons verwacht.

Heeft u iets te kopiëren, dan doen wij dat graag. Wij kunnen A4 en A3, enkel- en dubbelzijdig kopiëren en de prijzen lopen vanaf € 0,05 per kopie (A4, enkelzijdig).

KOKOSLOPER

De kokosloper in de gang van het Arend Datema Instituut was totaal versleten en hebben wij bij het grof vuil gezet. Liever geen mat dan zo'n lelijke.

Gelukkig heeft een tapijtleverancier gevraagd of hij ons een nieuwe mocht schenken. Wij zijn de firma H.D. verwoert en Zn. uit Opheusden zeer dankbaar voor dit gulle gebaar!

Op de vloer van de gang liggen grindtegels en die zijn erg beschadigd en liggen ongelijk. Ook het schoonhouden van deze gewassen grindtegels is lastig. Heeft iemand nog een idee. Onze gedachten gaan uit naar een klinker(tje) met dichte, gladde bovenkant. Volgens kenners zijn dat Duitse klinkers. Iedere andere stijlvolle oplossing is echter welkom. Het gaat om 7 m².

TOT SLOT

U begrijpt wel dat dit maar een deel is van onze activiteiten. Als wij iets of iemand vergeten zijn, meldt dat dan even en de volgende keer wordt hier ongetwijfeld aandacht aan geschonken. ■

Postbus 169 4000 AD Tiel - Telefoon (0344) 61 22 30

E-mail: info@regionaalarchiefrivierenland.nl

Website: www.@regionaalarchiefrivierenland.nl

Bezoekadres: St.Agnietenstraat 28 - Di t/m vrij 9.00-16.30 uur

CULEMBORG TIJDELIJK GESLOTEN

In verband met de aanwezigheid van een te hoge concentratie schimmels in het depot heeft het dagelijks bestuur van het Regionaal Archief Rivierenland besloten het archief in Culemborg voorlopig te sluiten. Inmiddels is in het oude gemeentehuis aan de Markt een ruimte ingericht, waar de archieven na reiniging kunnen worden ondergebracht en beschikbaar gesteld. Spoedig zullen berichten over de openstelling volgen.

TIELSE COURANT EN DE TEISTERBANDER OP MICROFICHE

In de studiezaal te Tiel zijn nieuwe microfiches bijgeplaatst. Het gaat om twee kranten:

De Tielse Courant 1979-1981;

De Teisterbander 1942-1945.

MICROFICHES CULEMBORGSE COURANT TIJDELIJK IN STUDIEZAAL TIEL RAADPLEEGBAAR

In verband met de tijdelijke sluiting van de studiezaal in Culemborg zijn de microfiches van de Culemborgse Courant 1861-1990 tot nader bericht te raadplegen in de studiezaal te Tiel.

REGIONAAL ARCHIEF KOOPT 18E EEUWS NASLAGWERK

Onlangs is de bibliotheek van het Regionaal Archief Rivierenland in Tiel verrijkt met het *Vaderlandsch Woor-*

denboek van Jacobus Kok. Het betreft de tweede druk, verschenen tussen 1785 en 1798, bestaande uit 38 geïllustreerde delen. De aankoop is mogelijk gemaakt door de Stichting Vrienden van het Stadsarchief Tiel.

NIEUW GEZICHT

Sinds 1 april is Sander Wegereef in dienst van het Regionaal Archief Rivierenland. Hij is voor 32 uur per week werkzaam als bibliothecaris. Daarnaast zult u hem af en toe als studiezaalmedewerker in Tiel aantreffen.

PROJECT BUURTSCHAKELS IN TIEL

Het project Buurtschakels is bedoeld om het wonen in Tiel-Oost leuk en plezierig te maken. Voor dat doel werken diverse organisaties en de gemeente samen met de buurtbewoners. Het Regionaal Archief Rivierenland ontwikkelde speurtochten door de wijk aan de hand van foto's. Er zijn verschillende speurtochten voor onder- en bovenbouw van elke basisschool in de wijk. Ook de volwassenen kregen op 17 mei de kans om een speurtocht te lopen.

EXPOSITIE 'STATIONSGBIED TIEL'

In de expositieruimte aan de St. Agnietenstraat 28 te Tiel zijn nog tot medio juli de presentaties te zien van de visie van leerlingen 4 vwo van het

Lingecollege op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het Stationsgebied in Tiel. Het Regionaal Archief heeft er stukken over het verleden van het gebied aan toegevoegd.

EXPOSITIE IN HET AMBTMANSHUIS EN DE ZAAK VAN DE STAD

Twee tentoonstellingen buiten de deur ditmaal. Het Regionaal Archief Rivierenland heeft in een tweekal vitrines in het Ambtmanshuis de expositie 'Wapengekletter' en 'Ambtelijk gereedschap' ingericht. De eerste heeft betrekking op het gebruik van gemeentewapens, logo's en dergelijke van de gemeente Tiel en de voormalige gemeente Wadenhoijen, de tweede op de ontwikkeling van administratieve hulpmiddelen. Geopend tijdens kantooruren. Toegang gratis. Melden bij het secretariaat. Adres: Ambtmanstraat 13 Tiel.

Ook in De Zaak van de Stad is een kleine expositie te zien, waarin het Regionaal Archief Rivierenland zich presenteert. Gratis te bezoeken op ma tot en met vrij van 9.00-17.00 uur. Adres: Tolhuisstraat 30 Tiel.

PUBLICATIES

Tijdschrift *De Drie Steden* jaargang 24 nr. 1, 26 bladzijden:

- K. van Zanten: *Geschiedenis van 264 jaar onderwijs in Kerk-Avezaath, 1742-1965*;
- H. van Zoelen: *Aanleg Betuwepand Amsterdam-Rijnkanaal*;
- H. Hermans: *De vaders van het succes. De 'geboorte' van een Daalderop product, de DOROTHE theepot*. (Losse nummers € 5,-).

T.J.M. Borm en R. de Jongh (red.): *Biografisch Woordenboek van Tiel, deel 1*,

Tiel 2003. 120 bladzijden, geïllustreerd. Prijs € 19,95.

In deze uitgave van de Vereniging Oudheidkamer voor Tiel en Omstreken wordt het leven van 34 Tiele-naren onder de loep genomen. Variërend van een onderwijzeres tot artsen, van bestuurders en ondernemers tot Dominicanessen.

NIEUWE ARCHIEVEN

Tiel

Documentatieverzameling *Volleybalvereniging BSC* (Bal-Spel-Combinatie) te Tiel, 1959-1970;

Archief van de Stichting *Vluchtelingenwerk Tiel*, 1988-1993;

Aanvulling op de *collectie ir. C.E. van Kraaikamp*, 1938-1995;

Aanvulling op het archief van het *Koninklijk Nederlands Ondernemersverbond, afdeling Tiel*, 1979-1986;

Aanvulling op het archief van de *Herformde Gemeente Ophemert en Zenne-wijnen*, 1870-1994;

Aanvulling op het archief van het *VVV Tiel en Omstreken*, 20e eeuw - 2003;

Aanvulling op het archief van het *VVV Gelders Rivierengebied*, ca. 1980;

Aanvulling op het archief van de *PvdA afdeling Tiel*, 1964-1997;

Collectie Formijne (pachtcontracten boerderij Oosterwaard te Kapel-Avezaath), ± 1820-1942.

Buren

Archief van het *VVV Buren*, 1979-2003; *'Landrecht van Buuren'*, aankoop. Het 18e eeuwse handschrift omvat 201 bladzijden, met afschriften van allerlei rechten, ordonnanties en regelingen van het oude graafschap uit de 13e tot en met de 18e eeuw.

Culemborg
Archief van het *VVV Culemborg*, 1993-2000.

ATLAS

Tiel

Twee bladen Grootschalige Basiskaart Nederland: *gemeente Neder-Betuwe* op kadastrale ondergrond, plot gemeente Neder-Betuwe afd. Grondgebiedzaken, april 2003. Afmeting 201,5x91,5 cm en 115x91 cm;

Vier plattegronden van de *RK begraafplaats aan de J. D. van Leeuwenstraat* te Tiel, ca. 1840;

CD met ± 500 straatfoto's van Tiel van H.W. Post en H.J. Post-Wennekes, begin 2003.

NIEUWE TOEGANGEN

De onderstaande archieven zijn - behoudens enkele uitzonderingen - openbaar voor zover de stukken ouder zijn dan 20 jaar.

Tiel

Aanvulling op het archief van de *Tielsche Vereniging voor Maatschappelijke Dienstverlening Gustaaf Adolf*, 1898-1989;

Documentatieverzameling *Volleybalvereniging BSC* (Bal-Spel-Combinatie) te Tiel, 1959-1970;

Inventaris van de *R.K. Gymnastiekvereniging St. Martinus*, later *Sportvereniging en Volleybalvereniging St. Martinus*, 1979-1996;

Inventaris van het archief van de stichting *Vrouwentrefcentrum 'Noria'* te Tiel, 1979-1989;

Inventaris van de *Collectie ir. C.E. van Kraaikamp*, 1938-1995;

Inventaris van het archief van de Stichting *Vluchtelingenwerk Tiel*, 1988-1993;

Aanvulling op de magazijnlijst van het archief van de *Hervormde Gemeente Ophemert en Zennevijnen* 1870-1994.

Zoekwijzer *gedigitaliseerde tijdschriftenverzameling* van het Regionaal Archief Rivierenland (zoekwijzer nr. 5), 2e uitgave;

Graven op de *Algemene Begraafplaats* aan de *Predik-broedersweg* ('*Drenkelingenkerkhof*'), 1951-1996;

Graven op de *Algemene Begraafplaats* aan de *Papesteeg* te Tiel, 1931-2001 (opgenomen: 1999-2001) (2 delen);

Index op alle artikelen in *Bijdragen en Mededelingen Gelre 1898-1988* met betrekking tot de steden Tiel, Buren en Culemborg;

Straatnamen in Tiel per 1-1-2002 (loop, naamgeving, postcode).

Culemborg

Hinderwetvergunningen gemeente Culemborg, 1897-1945.

Nr. 11 juni 2003 Ontwerp en realisatie: P. Huismans - Regionaal Archief Rivierenland

OPENING VOOR BEZOEKERS

LOKATIE CULEMBORG

Achterstraat 38

TIJDELIJK GESLOTEN

LOKATIE BUREN

Achterbonenburgerweg 6

Woensdag ná tel. afspraak

9.00-12.30 uur en 13.30-16.30 uur

LOKATIE NEDER-BETUWE

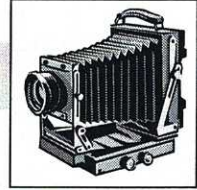
Burg. Lodderstraat 20

Donderdag ná tel. afspraak

9.00-12.30 uur en 13.30-16.30 uur

Historische foto's

Geurt Opperman

Hoewel de foto's uit de vorige Nieuwsbrief herkend zijn, heeft het speurwerk naar de namen (nog) weinig opgeleverd.

Deze keer twee nieuwe (oude) foto's waarvan niets bekend is. ■

BEKISTINGSSYSTEMEN

W. van HAL BV

Panhuizerweg 5 a/b
4041 CN KESTEREN
Tel. (0488) 48 20 62
Fax (0488) 48 32 58

- buigwerk
- bouwstaalnetten
- geprefabriceerde wapening en vlechtwerk

Column

Hannes

Erdstraole

Mit de hittegolf veuriege moand zag ik ze wir loope. Dâ weure een paar wichelaors, die vur de boere aon 't zuuke weure naor plekke waar een kwel zat. Er kon dan daar een pumpke geslage worre um de biste en 't grès van waoter te veurzien. Vroeger deej Hanje van Kee uit Echeld dâ. Die gong mit zo'n wichelroede erdstraole zuuke. Grutse miense zegge daor 'aardstralen' tegen. As bij een duiveboer de duive slech afkwame, wier Hanje gevraoge um te kijke of 't hok soms bove zo'n erdstraol stong. 't Hek wier dan verzet en, wâ waor is is waor, de duive vlooge dan veul bêter. Zo was er in Eldik een getrouwd stel, die er alles veur deeje een keind te krijge. Mar 't gong nie. Tot dâ'ze op de gedachte kwame dâ 't liddikant wel es bove op een erdstraol kon staon. Hanje wier gevraoge um te komme kijke. En ja heur, 't bed stong precies bove zo'n rotstraol. Mit behulp van 't vrouwtje zette Hanje 't in de aandere hoek van de slaopkamer. Laot nou op de kop af nege maonde laoter Franske gebore worre. Wâ hadde ze een schik. Nao anderhalf jaor zeej manlief: 'ons jungske mot er nodieg een speulkameraodje bij hemme', 't Vrouwtje was 't daor ruend mee ins. 'Mâr', zeej ze, 'ik wit nie of 't deze kir wir zo vlot zal gaon, want ik hê geheurd dâ Hanje van Kee de klompe achteruit gegooid het'. Breerou zou zeggen: 't kan verkeere... Wâ zedde gij? ■

Korte berichten

Redactie

De twee CD-ROMs met vijf regionaal-historische tijdschriften is nog steeds te koop bij onze vereniging of via Joke Honders (0488) 41 30 31. ■

(On)zichtbaar ondergoed 1850-2002. Tentoonstelling over de geschiedenis van ondergoed van verleden tot heden in het Stedsmuseum Harderwijk t/m 10 januari 2004. Nadere informatie: www.stedsmuseum-harderwijk.nl ■

Shinkichi Tajiri. Snelheid, erotiek en geweld. Museum Het Valkhof Nijmegen, 7 dec t/m 4 apr 2004. Shinkichi Tajiri is een Amerikaan, in 1923 geboren uit Japanse ouders. Sinds 1962 woont hij met zijn echtgenote in Baarlo. Zijn werk bestaat uit sculpturen, complexe knopen, film- en videobeelden en foto's. Zijn inspiratie is ontleend aan de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog die hij aan het front doorbracht. Informatie: www.museumhetvalkhof.nl ■

Tot slot wijzen wij u nog op het cursusaanbod van het Gelders Oudheidkundig Contact. Informatie: www.erfgoed gelderland.nl ■

Voor meer informatie:
www.basbv.nl

- computers
- printers
- scanners
- faxen
- copiers
- software
- Novell- en Windows NT netwerken
- kantoormeubelen
- office supplies
- papiervernietigers
- mobiele telefonie

B A S

Heuningstraat 29 - 4051 CA Ochten - Telefoon 0344-647050 - Telefax 0344-644109

Uw partner in automatisering en kantoorefficiëntie!

KANTOOREFFICIENTIE

AUTOMATISERING

Zakendrukwerk, rekeningen, briefpapier, zakenkaartjes, enveloppen, folders, boekjes, kettingformulieren enz.

Familiedrukwerk, geboortekaartjes, verlovings- en huwelijkskaarten, jubileumkaarten enz.

Full-colour drukwerk, o.a. brochures.

Eigen ontwerpstudio.

Kleurenkopieën, A4 en A3 formaat, vergroten en verkleinen. De allerbeste kwaliteit!
Klaar terwijl u wacht.

**Wij staan nog niet in de geschiedenisboekjes.
U kunt nog steeds bij ons terecht!**

Drukkerij Ochten
Mercuriusweg 5
4051 CV Ochten
Industrieterrein 'De Heuning'
Tel. (0344) 64 41 62
Fax (0344) 64 38 69
E-mail: druk.ochten@ciceronet.nl